

1. MIT TUDHATUNK ISTENRŐL?

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none">• Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, gyakorlatokban, csoportmunkában.• Korosztályi szinten tudjon legalább 2 biblikus gondolatot felsorolni arról, mit tudunk Istenről.• Korosztályi szinten tudjon legalább 2 biblikus gondolatot felsorolni arról, hogy kicsoda az ember a Szentírás szerint.• Tudja az Apostoli Hitvallást emlékezetből.	<ul style="list-style-type: none">• Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, gyakorlatokban, csoportmunkában.• Ismerje az istenkép fogalmát.• Tudja az Apostoli Hitvallást emlékezetből (memoriter)• Tudja megfogalmazni, amit a Szentháromság Istenről tud a Szentírás alapján• Tudja megfogalmazni, hogy a Szentírás szerint kicsoda az ember• Legyen képes megfogalmazni a saját gondolatait Istennel kapcsolatban.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT AZ ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Az Istenről szóló biblikus ismeretek korosztályi szintű összegzése

Kognitív: A Szentháromság Istenről való biblikus ismeretek korosztályi szintű összefoglalása.

Affektív: A tanulók istenképének feltérképezése, és a Szentháromság Istenhez való pozitív attitűd megerősítése.

Pragmatikus: Annak a segítése, hogy a tanulók meg tudják fogalmazni, hogy számukra kicsoda Isten.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Beszélgetés: Mit gondolok Istenről? Mit gondolok az emberről? A táblára vagy egy flipchart lap egyik oldalára felírjuk a következő kérdést: „Mit gondolok Istenről?” Arra kérjük a diákokat, hogy közösen gyűjtsünk össze olyan tulajdonságokat, állításokat, melyek Istenre igazak szerintük. Ha ez megtörtént, és a diákok kifogytak az ötletekből, akkor a tábla egy másik részére – vagy egy másik flipchart lapra felírjuk a „Mit gondolok az emberről?” kérdést. Ide is ötletbörzével összegyűjtjük egy meghatározott időtartam (pl. 5 perc) alatt az összes ötletet. A feladat elején különösen fontos, hogy ne kommentáljuk az elhangzottakat és minden gondolat kerüljön fel a táblára.	A feladat segítségével feltérképezhetjük, hogyan gondolkodnak a tanulók Istenről. Mivel itt az előzetes ismeretek, gondolatok feltérképezése történik, ezért fontos, hogy ne hangozzanak el sem helyeslő, sem tiltakozó megjegyzések.
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Mit hiszünk az Istenről? Előzetes vélemények felidézése	

	<p>Kapcsolódó feladat lehet: MFEI, MFGY 1. lecke 1. feladat. A képek segítségével kiválasztani azt, ami Istennel kapcsolatba hozható a diák számára.</p> <p>MFEI, MFGY. 1. lecke, 2. feladat: Írásban vagy rajzban megfogalmazni azt, hogy milyen kapcsolat van a diák szerint Isten és közötté.</p> <p>Szövegfeldolgozás</p> <p>Ha nagyobb létszámú csoporttal dolgozunk, akkor 3-5 fős kiscsoportokra osztható a közösség. Minden kiscsoport külön feladatot kaphat.</p> <p>a) Apostoli Hitvallás alapján gyűjtsék ki, hogy mit mond a Hitvallás az Istenről, és hasonlítsák össze a táblára felírtakkal. Hol van hasonlóság és hol van különbség az állítások között? (MFEI, MFGY 1. lecke/4. feladat alapján is elvégezhető.)</p> <p>b) A tankönyv 1. lecke „Mit tudhatunk Istenről?” c. rész alapján (9. o.) gyűjtsék ki, hogy mit mond a Szentírás Istennel kapcsolatban, és hasonlítsák össze a táblára felírtakkal. Hol van a hasonlóság és a különbség az állítások között? (Külön lapra dolgozhatnak.)</p> <p>c) Bibliai igeversek alapján gyűjtsék ki a diákok, hogy mit mond a Szentírás Istenről és ezeket hasonlítsák össze az általuk összegyűjtött állításokkal! A feladathoz javasolt az MFEI, MFGY 1. lecke/3. feladata</p> <p>Ha minden csoport elkészült a feladatával, akkor szánjunk időt arra, hogy mindenki bemutassa az eredményeit, és húzzuk alá azokat az állításokat a táblára felírtak közül egy másik színnel, amelyeket a Szentírásban, ill. a tankönyvi szövegben és az Apostoli Hitvallásban megtaláltak. Ezek összegzése lehet a tanári magyarázat.</p>	<p>Az Apostoli Hitvallás szövege megtalálható a TK 8. oldalán. Kapcsolódó feladat lehet: MFEI, MFGY 1. lecke 3-4. feladat</p> <p>A feldolgozásra kb. 10-15 perc javasolt, majd ezután történik a kiscsoportok beszámolója. Kis létszámú csoportnál, kiválasztható egyetlen szempont is (TK, MF), ami alapján közösen nézi meg a csoport az Istenre és az emberre vonatkozó állításokat. Akár – jó képességű tanulók esetében – egyéni feladat is lehet. A gyakorlat célja, a szövegek elemzésének segítségével a diákok maguk fedezzék fel, hogy mi az, amit a Szentírás mond és mi az, amit esetleg ők maguk tettek csak hozzá.</p> <p>Felhasználható a tanári magyarázathoz a TK 1. lecke 8. o. szövegtelmezése.</p>
Aranymondás javaslat	Szerző által javasolt aranymondás: Zsolt 68,20	
Ének javaslat	Áldd lelkem Istened... vagy: DU: 61. Ne félj, mert megváltottalak – kánon	TK énekgyűjtemény 3. ének
Házi feladat	Bármelyik munkafüzeti feladat, amelyik az órán nem kerül elvégzésre.	

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Képelemzés

A tanulók ember- és istenképével való közös munkához jól használható Michelangelo: Ádám teremtése c. freskórészlete. Akár a festmény összehasonlítható a Teremtéstörténettel (1Móz 1-2), és megkereshetőek a közös gondolatok. A kép letölthető:

[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Creation_of_Adam#/media/File:Creaci%C3%B3n_de_Ad%C3%A1n_\(Miguel_%C3%81ngel\).jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Creation_of_Adam#/media/File:Creaci%C3%B3n_de_Ad%C3%A1n_(Miguel_%C3%81ngel).jpg)

Ennél a leckénél elég, ha csak az Istenről való gondolkodásmódjukra figyelünk. Az 5. lecke esetében térhetünk vissza az emberrel való látásmódjukra.

2. Háromlépcsős interjú (Forrás: Dr. Sencer Kagan – Miguel Kagan: Kagan kooperatív tanulás, Ökonet Kiadó, Budapest. 6.38 Alapötlet: Háromlépcsős interjú)

A feladat lényege, hogy a tanulók a saját társukat interjúvolják meg, majd megosztják a társaikkal, amit előzőleg hallottak. A hittanoktató a gyakorlat során megadja az interjú témáját, meghatározza az interjú időtartamát és lehetőséget ad az interjúra való rövid időbeni felkészülésre. A diákok a feladat kezdete előtt párokba rendeződnek, ahol felváltva interjúvolják egymást – majd megosztják a többiekkel a szerzett ismereteiket. Az interjúk javasolt témái nemcsak ehhez a leckéhez, hanem az egész tematikai egységhez kapcsolódva, a következők lehetnek:

- Mit tudhatunk Istenről? Gyűjts állításokat Vele kapcsolatban!
- Mit gondolsz, melyek a keresztyén hit legfontosabb alapelvei?
- Miből derül ki számunkra, hogy Isten kegyelmes?
- Hogyan lehet Istent megismerni?
- Hogyan jelenti ki az embernek Isten önmagát?

Az interjúra érdemes 3-3 percet adni (felváltva a párok miatt), és az időkereteket jó, ha a hittanoktató (vagy ha éppen nincsen egy diáknak párja, akkor ő) irányítja. Az interjú során (esetleg rögtön utána), jó, ha a pár mindkét tagja följegyezi az elhangzottakat, és ezután külön-külön számol be mindenki a tapasztalatokról. A gyakorlat jól használható motivációs feladatként.

3. Konfirmációs felkészítést végző egyházközségek számára ötletek a „Megtaláltuk a Messiást!” konfirmációs olvasókönyv, (Kálvin Kiadó, Budapest) és jelen téma közös használatához

Azok az egyházközségek, akik a konfirmációs felkészítést beépítették a tanév anyagába a következő témákat használhatják fel jelen leckéhez:

Konfirmációs olvasókönyv Leckecím és tartalom	Az órába bekapcsolható rész az olvasókönyv adott témájából	Javasolt módszer
4. Isten teremtő Urunk	Vannak-e istenbizonyítékok?	Megbeszélés/ vita
	Zsid 11,3	Aranymondás
	Nagy emberek vallomásai Istenről	Szövegelemzés/verselemzés
	Mit gondol Isten az emberről? Istenképűség	Szövegelemzés vagy háromlépcsős interjú a szöveg elolvasása után
	16-19. kérdés-felelet	Memoriter helyi sajátosságok szerint és a kérdések megbeszélése
16. A Szentlélek engedelmségre készítet (A háládatosságról)	1-3 parancsolat	Ismétlés
	Mi a különbség Isten és a bálványok között?	Vita/megbeszélés/csoportmunka

Az 1. parancsolat – A 2. parancsolat – A 3. parancsolat	Milyen tulajdonságai láthatóak Istennek a 2. parancsolatban? Miről szól a 3. parancsolat?	
	Miért lehetünk hálásak Istennek?	Plakátkészítés vagy fogalmazás (blog, napló, stb.) írás
	75-82. kérdés-felelet	Memoriter helyi sajátosságok szerint és a kérdések megbeszélése

4. Történelemzés: Az ikrek beszélgetése c. történet alapján

Úgy történt, hogy ikrek fogantak az anyaméhben. Ahogyan növekedtek, úgy növekedett hálás örömük is.

„Hát nem nagyszerű, nem csodálatos, hogy élünk!“ – szólalt meg az egyik. Így kezdték világukat felfedezni. Amikor pedig felfedezték azt a bizonyos zsinórt, amely anyjukhoz kötötte és táplálta őket, lelkendező örömben törtek ki:

„Milyen végtelen az anyánk szeretete, hogy saját életét osztja meg velünk!“ – Így teltek a napok, a hetek, a hónapok. Aztán egyszer csak észrevették, hogy nagy változások történnek.

„Mit jelentsenek ezek a változások?“ – kérdezte egyikük.

„Ez azt jelenti – felelte a másik -, hogy hamarosan elhagyjuk majd ezt a csodálatos világot...“ morfondírozott a másik.

„De én egyáltalán nem akarom elhagyni ezt a világot!“ – csattant fel a másik – „én örökre itt szeretnék maradni.

„Hét, nincs más választásunk, mennünk kell, - felelte a testvére, és még, kissé bizonytalanul hozzá tette: „talán mégis van élet a születés után...“

„Ugyan már, hogyan lehetne?!“ – ellenkezett a testvére. „El fogjuk veszteni az éltető zsinórt, és a nélkül meg hogyan lehetne életben maradni? Meg aztán mások is voltak már előttünk itt, ebben a méhben, azoknak is el kellett menniük, - de, de egyikük sem tért vissza sohasem. Hát egyikük sem mondhatta meg, hogy valóban lenne élet ott, kint is... Nem, hamarosan közeledik a vég, hidd el!“

Egyre lehangoltabb lett, végül kifakadt: "Ha a fogamzás a születéssel végződik, mi értelme van egyáltalán ennek a méhen belüli életnek? Teljesen értelmetlen az egész. – Sőt, még az is lehet, hogy az a bizonyos anya nem is létezik.“

„De hát léteznie kell“, - ellenkezett a másik -, hogyan kerülhettünk volna különben ide és maradhattunk volna életben eddig?“

„Láttad te, valaha is, ezt az úgynevezett anyát? - Esetleg csak a képzeletünk szülte. Mi találtuk ki, hogy jobban elviseljük ezt az életet itt...“

Így teltek utolsó napjaik az anyaméhben. Kétségek, kérdések, félelmek gyötörték őket. Aztán elérkezett a születés ideje.

Amikor az ikrek elhagyták eddigi világukat, szemük kinyílt, rácsodálkoztak az új világukra. ... és amit ott láttak az minden képzeletüket messze felülmúlta...

Kérdések a megbeszéléshez:

- Miről szól a történet?
- Hogyan gondolkodtak az ikrek?
- Miben hasonlít és különbözik a kettőjük gondolkodásmódja attól, ahogyan az Isten létét elismerő és tagadó emberek gondolkodnak?

5. Történelemzés az „Egerek a zongorában” c. történet alapján

Forrás: http://velunkazisten.hu/small_story/Egerek_a_zongoraban

Szemponatok a megbeszéléshez:

- Miről szól a történet?
- Miben hittek az egerek?
- Mi a hasonlóság a történetbeli egerek gondolkodásmódja és aközött, ahogyan az emberek Isten létéről gondolkodnak?

Egerek a zongorában

Élt egyszer egy egércsalád egy nagy zongorában. Rajongtak zongora-világukért és a zenéért, ami gyakran hangokkal és harmóniával árasztotta el a sötét zugokat. Az egereket ez először egészen lenyűgözte. Vigaszt jelentett számukra és csodálattal töltötte el őket a gondolat, hogy van valaki, aki zenél. Bár ez a valaki láthatatlan volt a számukra, úgy érezték, közel van hozzájuk. Szívesen gondoltak a Láthatatlan Zongoristára, akit nem láthattak.

Aztán egy nap egy vakmerő egér feljebb mászott a zongorában, és nagyon elgondolkodva tért vissza. Felfedezte, hogyan keletkezik a zene. A húrokban rejlett a titok. Feszesen kifeszített, fokozatosan növekvő hosszúságú húrokat talált, amelyek rezegtek és vibráltak. Az egereknek át kellett dolgozniuk régi hitelveiket. Már csak a legkonzervatívabb egerek hittek a Láthatatlan Zongoristában.

Később egy másik felfedező egér is visszatért egy expedícióról, és újabb felfedezésről számolt be a zene eredetére vonatkozóan. A kalapácsokban rejlett a valódi titok! Több tucatnyi kalapács táncolt és ugrált a húrokon! Ez már bonyolultabb elmélet volt, de mindez azt támasztotta alá, hogy egy pusztán mechanikus világegyetemben élnek. A Láthatatlan Zongoristára már csak úgy gondoltak, mint egy legendára.

A Láthatatlan Zongorista pedig közben tovább játszott.